

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **K. M.** nar. X. bytom Komárno, ul., bisk. K. v konaní zastúpený JUDr. N. B. advokátkou, ul. bisk. K. proti žalovanému: **T. C.** nar. 24. 02. 1952, bytom Komárno, bisk. K. v konaní zastúpený JUDr. R. B. advokátom, Komárno, P. **o zaplatenie 415 483,--Sk s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. marca 2007 č. k. 26 Cob 7/2007-487, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. marca 2007 č. k. 26 Cob 7/2007-487 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd ako súd odvolací rozsudok Okresného súdu v Komárne zo dňa 21. novembra 2006 č. k. 5 Cb 85/1999-464, ktorým súd prvého stupňa žalobe v časti istiny 102 000,--Sk vyhovel a v ostatnej uplatnenej časti návrh zamietol a nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania, keď nárok žalobcu posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutý plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, zmenil tak, že návrh zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 161 962,--Sk.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania a to najmä výpovedí účastníkov, bolo preukázané, že účastníci uzavreli ústnu zmluvu o združení podľa § 829 a nasled. Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že v zmysle § 833 sa poskytnuté peniaze a veci určené podľa druhu a podľa § 834 i majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti, stávajú spoluvlastníctvom účastníkov zmluvy o združení. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že dňa 15. 11. 1998 došlo k rozpusteniu predmetného zdrużenia. So samotným rozpustením zdrużenia však zákon nespája taký následok, ktorý by spočíval v automatickom zrušení podielového spoluvlastníctva účastníkov zdrużenia k veciam

a peniazom, ktoré sa na základe ustanovenia § 833 a § 834 stali predmetom ich podielového spoluvlastníctva. Je preto nevyhnutné, aby vysporiadaniu tohto podielového spoluvlastníctva spôsobom predpokladaným v § 841 Občianskeho zákonníka predchádzalo jeho zrušenie a to podľa § 142 ods. 1 buď dohodou účastníkov alebo na základe návrhu niektorého z nich súdom. Keďže dohodou toto spoluvlastníctvo zrušené nebolo a ani podanou žalobou sa jeho zrušenia žalobca nedomáhal, musela byť žaloba, ktorou sa žalobca domáhal výlučne peňažného plnenia zamietnutá. Z týchto dôvodov odvolací súd uvedeným spôsobom podľa § 220 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil. O trovách prvostupňového i odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 v súvislosti s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vo veci plne úspešnému žalovanému priznal ich náhradu proti žalobcovi, ktorý úspech vo veci nemal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. V podanom dovolaní uviedol, že svoj dovolací dôvod opiera o ust. § 238 ods. 1 O.s.p., keďže bol odvolacím rozsudkom zmenený rozsudok súdu prvého stupňa a § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.. V dovolaní namietol, že ten istý odvolací súd na základe tých istých výsledkov vykonaného dokazovania, vyniesol rozsudok v rozpore s právnym názorom, vysloveným v predchádzajúcom svojom zrušujúcom uznesení a tiež z dôvodu, že z obsahu napadnutého rozsudku Krajského súdu nie je zrejmé, na základe ktorých dôkazov dospel k záveru, podľa ktorého svoje rozhodnutie vyniesol v úplnom rozpore s právnym názorom, ktorý vyslovil v predchádzajúcom svojom zrušujúcom uznesení, ktorým sa súd prvého stupňa dôsledne riadil. Vyporiadanie majetkových pomerov aj v prípade rozpustenia združenia sa spravuje obdobnými zásadami ako v prípade vystúpenia alebo vylúčenia niektorého účastníka združenia podľa § 839 Obč. zák. V prípade absencie zmluvnej úpravy najmä ohľadne záväzkov, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy záväzkov (§ 488 a nasl.). Dovolateľ uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalobca do spoločného podnikania vložil vklad v hotovosti v sume 447 000,--Sk a bolo tiež nepochybne preukázané, že po dobu spoločného podnikania malo podnikanie príjmy 3 066 113,60 Sk. Tento dôkaz si zadovážil priamo súd prvého stupňa, keďže žalovaný menil svoje výpovede a písomné vyjadrenia ohľadne výšky príjmov, ziskov, výdavkov i ohľadne majetku nadobudnutého po dobu spoločného podnikania. V dovolaní uviedol, že výšku zisku, z ktorého polovicu mal žalovaný zaplatiť žalobcovi, určil on (žalovaný) sám, na sumu 600 000,--Sk a tak o výške zisku vypovedal aj na súde. Na základe rozhodnutia žalovaného o výške zisku, zo spoločného podnikania bol povinný zaplatiť polovicu

neurčeného zisku, t. j. 300 000,-Sk a vklad žalobcu do podnikania v sume 447 000,-Sk. Žalovaný zaplatil žalobcovi dobrovoľne len sumu 300 000,-Sk. Suma 45 000,-Sk, ktorú súd prvého stupňa kvalifikuje ako časť výplaty zo spoločného podnikania, bola zaplatená žalobcovi za pracovný výkon, ktorý v prospech spoločného podnikania odvedol ako ktorákoľvek iná osoba, ktorá pre účastníkov poskytovala pracovné výkony, teda nie je túto sumu možné považovať za splnenie časti záväzku.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu doručenému žalovanému dňa 21. 09. 2007 písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O.s.p./ preskúmal vec podľa ust. § 242 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní dovolania podľa § 243a ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Predmetom dovolacieho konania po konaní vo veci na prvostupňovom a odvolacom súde je otázka vzniku a zániku právneho vzťahu medzi účastníkmi a z neho vyplývajúce práva a povinnosti účastníkov.

Skutkové okolnosti, ktoré boli v konaní preukázané, prípadne zhodne účastníkmi tvrdené vychádzajú z rozhodnutia účastníkov spoločne podnikat' v oblasti filmového dabingu. Za týmto účelom prenajali priestor a zložili finančné prostriedky na založenie dabingového štúdia a na účely spoločného podnikania, žalobca sumu 447 000,-Sk. Dohodu o forme spoločného podnikania, usporiadanie vzájomných práv a povinností subjektov spoločného podnikania účastníci neuzatvorili. Do doby písomnej zmluvy o založení určitej formy spolupodnikania vykonával dohodnuté obchodné prípady pod menom žalovaného ako vyplýva z obsahu čestného prehlásenia zo dňa 02. 07. 1998 a priloženej listinnej dokumentácie. Združenie, zo vzniku ktorého odvolací súd odvodzuje zmenu právneho názoru odvolacieho súdu a zmenu rozsudku súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 829 Občian. zák. je inštitút občianskoprávneho združenia, ktoré môže vzniknúť len na základe zmluvy o združení. Pre platnosť tejto zmluvy nie je podmienkou písomná forma. Pri uzatvorení zmluvy o združení musí byť preukázané osobami, ktoré sa združili na základe zmluvy o združení, konanie smerujúce k dosiahnutiu dohodnutého účelu, kde spôsob činnosti jednotlivých osôb združených musí byť v zmluve o združení upravený. Z obsahu čestného prehlásenia a výpovedí účastníkov konania títo jednoznačne deklarovali rozhodnutie spoločne podnikat' v oblasti filmového dabingu, ktorú činnosť aj spoločne vykonávali od 02. 02. 1998 do 15. 11. 1998. Z uvedeného je možné dospieť k záveru, že účastníci sa združili na dosiahnutie účelu, t.j. realizácie filmového dabingu, ktorú činnosť vykonávali v období od februára 1998 do 15. 11. 1998, pričom každý z účastníkov vyvíjal

činnosť, na ktorej sa ústne dohodli, v tomto smere výpovede účastníkov sú zhodné. Na tento účel ako vyplýva z čestného prehlásená účastníkov, poskytol žalobca sumu 447 000,- Sk, žalovaný v sume 168.600.--Sk, ktoré finančné prostriedky sa stali spoluvlastníctvom účastníkov v pomere k ich výške (§ 833 Obč. zák.). Na základe vykonaných obchodných činností získali pri výkone spoločnej činnosti, ako vyplýva z listinnej dokumentácie založenej účastníkmi v spise a ich výpovedí, majetok, ktorý sa stal spoluvlastníctvom účastníkov (§ 834 Obč. zák.). Taktiež je v konaní nepochybné ako tvrdia zhodne obaja účastníci, že ich „spolupráca“ trvala do 15. 11. 2007 (§ 841 Obč. zák.). Z uvedeného je zrejmé, že aj napriek tomu, že účastníci svoje spoločné podnikanie žiadnym spôsobom právne písomne neupravili, dohodli si základné, podstatné podmienky činnosti, ktoré zodpovedajú obsahu zákonnej úpravy formy spoločnej činnosti v obchodnej sfére a to združenie, v ktorom podnikali a dohodli sa aj na ukončení spoločnej dohodnutej činnosti ku dňu 15. 11. 2007 t. j. dohodli sa na rozpustení združenia z dôvodu straty záujmu účastníkov (jedného z účastníkov) v tomto združení zotrvať. V tomto smere právne odôvodnenie vzniku právneho vzťahu medzi účastníkmi odvolacieho súdu je správne. Odvolací súd pochybil v úsudku, keď mal za to, že žalobca sa pre úspešnosť prejednaní návrhu musel výslovne domáhať zrušenia spoluvlastníctva po rozpustení združenia. Účastníci sa dohodli na rozpustení združenia ku dňu 15. 11. 1998 bez ohľadu na to, ako tento právny úkon pomenovali („ukončenie spoločného podnikania“) a nebol medzi nimi ani sporný dôvod ukončenia podnikania a to nezáujem jedného z účastníkov zotrvať v združení a spoločne vykonávať dohodnutú činnosť. Z dôvodu rozpustenia združenia majú účastníci nárok na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré pri vzniku združenia vložili, t. j. žalobca sumu 447 000,--Sk a ďalej majú nárok každý na rovnaký podiel majetku získaného výkonom spoločnej činnosti. Takýto návrh podal žalobca, ktorým sa domáhal vrátenia finančného vkladu 447 000,--Sk a domáhal sa (aj počas konania v tomto smere menil návrh) vyporiadania spoločne nadobudnutého majetku. Pokiaľ si účastníci nedohodli formu a spôsob vyporiadania majetku združenia pri jeho rozpustení podľa osobitnej úpravy v zmysle ust. § 841 Občian. zák, je možné sa domáhať zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva podľa ust. § 142 Občian. zák. S vyporiadáním spoluvlastníctva súdom je zákonne spojené zrušenie spoluvlastníctva súdom, preto nie je neodstrániteľnou podmienkou začatia konania a prejednanie veci návrhu o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva domáhať sa výslovne zrušenia spoluvlastníctva. Tento nárok je podľa obsahu návrhu a výpovede žalobcu v konaní súčasťou návrhu o vysporiadanie spoluvlastníctva rozpusteného združenia, prípadne pri pochybnostiach

súdu, bolo možné túto pochybnosť odstrániť spôsobom podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na vyslovený názor odvolacieho súdu v odvolacom konaní sa tento nezaoberal namietanou výškou priznaného vysporiadania žalobcovi súdom prvého stupňa v odvolaní, preto bude potrebné prejednať odvolanie žalobcu v tomto smere v ďalšom konaní.

Dovolací súd z uvedených dôvodov v zmysle ust. § 243b ods. 2 O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní dovolací súd opätovne prejedná odvolanie žalobcu a o tomto opätovne rozhodne s prihliadnutím vyslovený názor dovolacieho súdu v zmysle ust. § 243d ods. 1 O. s. p.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodne v zmysle ust. § 243d ods. 1 posledná veta O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave dňa 10. decembra 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.